

מאמר
שלח לך אנשים גו' – ה'תשל"ד

מאת
כבוד קדושת
אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן
מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא-לאור לש"פ שלח, כ"ה סיון, מבה"ח תמוז, ה'תשפ"א

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

הי' תהא שנת פלאות אראנו

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

לזכות

יוסף בן אסתר

מיכאלשוילי

בקשר עם יום הולדתו כ"ו סיון

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

מתוך אושר, שמחה והרחבה בגו"ר

ולשנת הצלחה רבה ומופלגה

ונחת רוח חסידותי מכל יוצאי חלציו

ברוב טוב גשמי ורוחני ומתוך שמחה וטוב לבב

ויצליח בכל אשר יפנה באופן דלמעלה מדרך הטבע

פתח דבר

לקראת ש"פ שלח, כ"ה סיון, מבה"ח תמוז הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה שלח לך גו', שנאמר בהתוועדות ש"פ שלח, כ"ה סיון, מבה"ח תמוז ה'תשל"ד – הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה – מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

כ"ג סיון, ה'תשפ"א (ה'י' תהא שנת פלאות אראנו),
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2021 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5781 • 2021

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Email: info@lahak.org

ב"ה.

הגיע מבית הכורך

תורת מנחם

ספר המאמרים תשל"ד

בספר זה, מאמרים ומענות חדשים שלא ראו את אור הדפוס

מאמרים אלו נלקטו אחד אחד מסלילי הקלטה ורשימות

שנרשמו בשעתם ע"י החוזרים שיחיו, ונשארו בכתובים עד לאחרונה

הספר נשלח לבתי המנויים

*

ניתן להשיג בחנות קה"ת בארה"ב ובאה"ק

ובחנויות הספרים המובחרות

www.lahak.org

או בטלפון: בארה"ב 718-604-2610; באה"ק 03-9606-018

ב

בי"ה, כ"ה תשרי תשי"כ
ברוקלין

הרה"ג ווי"ח אי"א נוי"נ רב פעלים וכו'
מוה' אברהם שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מערב חג הסוכות זמן שמחתנו, ובודאי בינתים
כבר נתקבל המענה על מכתבו הקודם,

וכיון שהכל בהשגחה פרטית, אנצל הזדמנות זו מתאים לתפקידי ועניני,
והוא לעוררו על גודל ההכרח לקבוע שיעורים (בכל מקום שיד כת"ר מגעת)
בלימוד פנימיות התורה שבימינו נתגלתה בתורת החסידות, ואם בכל הזמנים
ובכל המדינות הי' הכרח בזה, עאכ"ו בתקופתנו ובאה"ק ת"ו בפרט וביחוד
בעיה"ק ירושלים ת"ו, וכמובן גם מהמבואר שנקראת ע"ש יראה שלם (כמדדז"ל
הובא בתוספת* ו)נתבאר בלקוטי תורה לרבנו הזקן דברים ל' ג', ושם דף ס' ב'
יעו"ש, ובטח לדכוותי האריכות בהנ"ל אך למותר, ולא נצרכה אלא להעדפה
לגודל חשיבות הענין.

כבוד ובברכה לבשו"ט בכל האמור.

(* תענית טז, א.

תוכן המאמר

ויתורו את ארץ כנען – ע"ד יתרון ארץ בכל היא, שבספירת המלכות
(ארץ) יש יתרון ועילוי לגבי הספירות שלמעלה הימנה, שדוקא בה מתגלה
כח הא"ס לברוא יש מאין. ובעבודה הו"ע היתרון שבקיום המצוות, הארץ
הדום רגלי, על לימוד התורה, השמים כסאי. אמנם, היתרון שבמלכות הוא
דוקא ע"י השפעת היסוד, בחי' כל, וכמו בתומ"צ, שכדי לידע את המעשה
אשר יעשון צ"ל לימוד התורה, והיינו, שכדי שתהי' העלאה מלמטלמ"ע (ע"י
המצוות) צ"ל תחילה המשכה מלמעלמ"ט (ע"י התורה), עי"ז שהעליון
מצמצם ומשפיל את עצמו לירד למטה.

וזהו ענין שילוח המרגלים שיתורו (מלשון יתרון) את ארץ כנען –
לפעול יתרון האור מן החושך ע"י בירור ארץ כנען. ובשביל זה יש צורך
בהמשכה מלמעלה – שלח לך, מבחי' ומדריגת משה, שם מ"ה. אמנם,
המרגלים לא רצו להשפיל את עצמם לירד לעולם המעשה, אלא רצו
להישאר במדבר. וגם בענין זה הוצרכו לנתינת כח ממה, שהי' עניו מכל
האדם, שגם אצלם יהי' ענין הביטול והשפלות, לירד למטה לפעול הבירור
בארץ.

וזהו כללות ענין מעשינו ועבודתנו בבירור הארץ ע"י מעשה המצוות,
שעי"ז באים לגילויים דלעת"ל, שאז יהי' מעשה גדול.

ב

מוה' אברהם: שיינפעלד, רב שכונת גבעת מרדכי – ירושת"ו.

ירושלים .. יראה שלם (כמדדז"ל: ב"ר פנ"ו, י.

הובא בתוספת .. תענית טז, א: ד"ה הר.

ולא נצרכה אלא להעדפה: לשון חז"ל – כתובות מג, א. וש"נ. וראה תניא אגה"ק סוס"ז.

בס"ד. ש"פ שלח, מבה"ח תמוז, ה'תשל"ד

(הנחה בלתי מוגה)

שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען¹. וצריך להבין? מהו דיוק הלשון ויתורו דוקא. וגם מהו הקשר דויתורו עם מ"ש שלח לך, דקאי על משה, והיינו, שנוסף לכך שבתוכה שלח עצמה מודגש הענין דשלוחו של אדם כמותו³, מוסיף הכתוב ומדגיש שלח לך, שפירושו לדעתך⁴, שמשמעות הדברים היא, שהענין דויתורו נעשה עי"ז ששלחו אנשים ששייכים וקשורים למשה דוקא.

ונקודת הביאור בזה, כפי שמבאר הצ"צ באוה"ת⁵, שהענין דויתורו יובן ע"פ מ"ש במדרש⁶ על מ"ש בקהלת⁷ ונתתי את לבי לדרוש ולתור בחכמה, מהו לתור, להעשות תייר בחכמה, הה"ד ויתורו את ארץ כנען וכו', ד"א לדרוש ולתור לתור ולהותיר וכו'. וא"כ, הרי זה בא ללמד ונמצא למד⁸, שגם בענין לתור את ארץ כנען יש לפרש ג"כ לשון להותיר, וגם מענין תייר ותואר וכו'. ומבאר⁹, שענין להותיר בחכמה י"ל ע"פ מ"ש¹⁰ שיש יתרון לחכמה מן הסכלות וכו'. ועד"ז יש לפרש ענין ויתורו את ארץ כנען, שזהו ע"ד מ"ש¹¹ ויתרון ארץ בכל היא. אך כדי לפעול היתרון בארץ, ויתורו את ארץ כנען, צ"ל הענין דשלח לך, לדעתך, היינו, לשלוח אנשי משה דוקא.

(ב) **וביאור הענין**, דהנה, ארץ כנען הספירות קאי על ספירת המלכות. ופי' יתרון ארץ, שעם היות ספירת המלכות למטה מכל הספירות, ועד שרגלי יורדות¹² (לאחרי פרסאות מסכים והבדלות כו'), יש בה יתרון ועילוי לגבי כל הספירות שלמעלה הימנה, כפי שמבאר רבינו הזקן באגה"ק הידועה¹³ ד"ה איהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד

(1) ריש פרשתנו (יג, ב).	(8) ע"ד לשון חז"ל — פסחים כה, ב.
(2) ראה גם רד"ה זה תרע"ה (המשך תער"ב ח"ב ע' א'כט).	(9) ראה גם סד"ה הנ"ל תרע"ה (שם ע' א'לה ואילך).
(3) ברכות לד, ב במשנה.	(10) שם ב, יג.
(4) סוטה לד, ב. פרש"י עה"פ.	(11) שם ה, ח.
(5) פרשתנו ס"ע תמה ואילך.	(12) משלי ה, ה. וראה אוה"ת נ"ך עה"פ.
(6) קה"ר פ"א, יג. שהש"ר פ"א, א (ז).	(ח"א ע' תקסד ואילך).
(7) א, יג.	(13) סימן כ.

הוספה

א

בי"ה. טו' תמוז תשט"ו
ברוקלין

שלום וברכה!

במענה על מכתבו משבוע העבר, כבקשתו יזכירוהו על הציון הקי של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע למילוי משאלות לבבו לטובה אשר יסתדר באהלה של תורה באופן שיוכל להגדילה ולהאדירה, ובודאי למותר לעוררו על מאמרי רז"ל [בגודל הכרח ההתעסקות בענינים המביאים ליראת ה' ואהבת ה', והוא מסייע גם להאמור לעיל שתקוים בו הבטחת רז"ל זכה נעשית לו סם חיים, ובדורנו זה הוא ע"י לימוד פנימיות התורה ובפרט כמו שנתגלתה בתורת החסידות בהסברה המובנת לכל אחד, אף שככל חלקי התורה גם על זה נאמר לא יגעת ומצאת אל תאמין, אבל לאידך גיסא יגעת ולא מצאת ג"כ אל תאמין.

בודאי ידוע לו משלשת השיעורים השוים לכל נפש מתקנת כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בחומש תהלים ותניא הידועים, ושומר אותם, אשר גם הם מרבים בהסייעתא דשמיא בהמצטרך לאדם הן בגשמיות והן ברוחניות.

מוסגר פה חוברת המשך המאסר של כ"ק מו"ח אדמו"ר, אשר בטח יזכה בתוכו גם את הרבים וזכות הרבים תלוי בו.

בברכת הצלחה בכל הנ"ל.

א

תורה .. להגדילה ולהאדירה: ע"פ ישעי' מב, כא.
מאמרי רז"ל [בגודל הכרח כו': ראה שבת לא, סע"א ואילך. יומא עב, ב. ובכ"מ.
הבטחת רז"ל זכה נעשית לו סם חיים: יומא שם.
לא יגעת ומצאת אל תאמין .. יגעת ולא מצאת .. אל תאמין: מגילה ו, ריש ע"ב.
חוברת המשך המאסר: חלק רביעי — לקו"ד לקוט לו. נדפס בלקו"ד ח"ד עתר, א ואילך.
זכות הרבים תלוי בו: אבות פ"ה מ"ח.

כו'. ולכן הוציאו דבת הארץ ואמרו שאי אפשר להעלותה כו', ואדרבה, ארץ אוכלת יושביה היא⁴⁸, שאם רק תהי' התיישבות בארץ, אזי יהי' העדר המציאות לגמרי כו'. וגם בענין זה הוצרכו נתינת כח ממש רבינו, שעם היותו למעלה מעלה במדריגה, הי' ג"כ שפל ועניו, כמ"ש⁴⁹ והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, וזהו שלח לך אנשים, מבחי' ומדריגה שלך, שגם אצלם יהי' ענין הביטול והשפלות כו', כדי שיוכלו לירד למטה ולפעול היתרון שבארץ ע"י הברור כו'.

ה) **וזוהו** שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען, שהו"ע הברור דבחי' ארץ שנעשה ע"י מצוות מעשיות כו'⁵⁰, שזהו כללות מעשינו ועבודתינו, ובפרט בזמן הגלות, שע"ז באים לגילויים דלעת"ל⁵¹, שיהיו באופן דנחלה בלי מצרים⁵², ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה⁵³, שזהו מצד בחי' המלכות, שדוקא בה הוא גודל הריבוי וההתפשטות כו', וקשור גם עם ריבוי והתפשטות ביותר בעוה"ז דוקא, ששם מאיר אור הסובב, שלכן דוקא בעוה"ז יכול להיות ענין התשובה, עד שזדונות נעשו לו זכויות⁵⁴, אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא⁵⁵ (כמבואר בסהמ"צ מצות וידוי ותשובה⁵⁶). וזהו גם מה שמשיח אתא לאתבא צדיקייא בתיובתא⁵⁷, ואז יהי' מעשה גדול (כמבואר בכ"מ⁵⁸). וכל זה בא ע"י מעשינו ועבודתנו בלימוד התורה בהרחבה, ולימוד מביא לידי מעשה קיום המצוות, וקיום המצוות בהידור, ועד שפועלים היציאה ממאסר היצה"ר (א"ל זר אשר בקרבך⁵⁹), ועד ממאסר הגלות כפשוטו, ויוצאים לחירות אמיתית, בגאולה שאין אחרי' גלות, ושם נשיר שיר חדש⁶⁰.

- (48) פרשתנו שם, לב.
 (49) בהעלותך יב, ג.
 (50) ראה גם סד"ה זה הנ"ל (המשך תער"ב שם ע' א"ל).
 (51) ראה תניא רפ"ז.
 (52) שבת קיח, סע"א.
 (53) ויצא כח, יד.
 (54) יומא פו, ב.
 (55) ראה זח"א ד, א.
 (56) דרמ"צ לט, סע"ב ואילך.
 (57) הובא בלקו"ת דרושי שמע"צ צב, ב. ועוד. וראה זח"ג קנג, ב.
 (58) ראה מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ז ע' שט. ע' שיז. ועם הוספות כו' — אוה"ת ואתחנן ס"ע רמז ואילך. ע' רעו ואילך. ע' רפ. ע' שב ואילך.
 (59) ראה שבת קה, ב.
 (60) ראה פסחים קטז, ב ובתוד"ה ה"ג ונאמר שם (ממכילתא בשלח טו, א).

בהון [שאודותה כותב הצ"צ בסהמ"צ¹⁴ שהיא מגוף כ"ק אדמו"ר נ"ע אשר כתב (בלשונו הזהב¹⁵) בימים שלפני הסתלקותו בכפר פיינענא], שדוקא בה מתגלה כח אוא"ס לברוא יש מאין, ולכן בסדר הספירות מלמטה למעלה נקראת ספירת המלכות כתר, כתר מלכות¹⁶, והיינו, שהיא בבחי' כתר לגבי כל שאר הספירות (לא רק כפי שהם בעולם שלמטה מזה, אלא גם כפי שהם בעולם האצילות). וזהו מ"ש יתרון גו' מלך לשדה נעבד, כדאיאת במדרש¹⁷ שיש יתרון לארץ שאפילו המלך שואל עבדת ארעא אי לא עבדת ארעא כו', והיינו, שיש יתרון לארץ שהיא בחי' מלכות אפילו לגבי בחי' ז"א הנקרא מלך, וכפי שענין זה מתבטא גם בארץ כפשוטה, כמבואר באגה"ק הנ"ל, שדוקא בארץ ועפר הגשמי יש הכח להצמיח עשבים ואילנות ופירות מאין ליש תמיד כו', ולכן, בסדר מדריגות דצח"מ, הנה אף שהחי הוא למעלה מן הצומח, והמדבר למעלה מהחי, אעפ"כ, החי ניזון וחי מהצומח, והמדבר מקבל חיותו משניהם, והוא לפי ששרש הדומם הוא למעלה מן המדבר, ולכן צריך האדם להשפיל את עצמו אל הצומח וחי ולאכול מהם [ובפרט שענין האכילה הוא מהדברים שבהם האדם דומה לבהמה¹⁸, דרוח הבהמה היורדת היא למטה¹⁹], כדי לקבל חיותו כו'.

וענינו ברוחניות בעבודת האדם הו"ע קיום המצוות, כמבואר בתו"א בתחלתו²⁰ על הכתוב²¹ השמים כסאי והארץ הדום רגלי, ששמים הו"ע התורה וארץ הו"ע המצוות, ויש יתרון מעלה בקיום המצוות (ארץ) לגבי לימוד התורה, כמאמר המשנה²² המעשה הוא העיקר, ואמרו רז"ל²³ גדול תלמוד שמביא לידי מעשה, דכל מעלת התלמוד הוא שמביא למעשה דוקא [ובלימוד התורה עצמו ענין המעשה הו"ע העיון והיגיעה בתורה]²⁴. וזהו גם מה שאמרו רז"ל²⁵ כל האומר אין לי אלא תורה, אפילו תורה אין לו, אלא צ"ל תורה וגמ"ח²⁶, והרי גמ"ח [שענינו בפשטות שיך דוקא כשיש מי שזקוק לכך כו', ומזה מובן גם בנוגע לפנימיות הענינים] הוא כללות המצוות²⁷. ועד שאפילו מי שתורתו אומנתו, הנה בבוא מצוה

- (14) דרך מצותיך קע, א.
 (15) ראה שם מ, ב, מא, ב.
 (16) ראה לקו"ת בהעלותך לו, א. ובכ"מ.
 (17) קה"ר עה"פ (פ"ה, ח (א)).
 (18) חגיגה טז, א.
 (19) קהלת ג, כא.
 (20) א, ג, ב, ב.
 (21) ישע"י טו, א.
 (22) אבות פ"א מ"ז.
 (23) קידושין מ, ב. וש"ג.
 (24) ראה גם המשך תרס"ו ע' תכב [תקנה].
 (25) יבמות קט, ב.
 (26) ראה סה"מ תש"ח ע' 266 בהערה.
 (27) ראה תו"א מקץ לח, ב, מב, ג.

מעשית שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים, צריך לבטל מלימוד התורה ולקיים המצוה²⁸, וכדאיתא בירושלמי²⁹ בנוגע לרשב"י שהיתה תורתו אומנתו³⁰, ולית ליה לר"ש שמפסיק ללולב כו', והיינו, שלאחרי השקו"ט אם מפסיק או לא, המסקנא היא שזוהי תמי' גדולה איך יכול להיות אפילו קס"ד שלא יפסיק, שכל זה הוא מצד גודל מעלת המעשה דוקא. וכפי שמסיים באגה"ק הנ"ל, שדעת לנכון נקל להבין ע"י כל הדברים הנ"ל גודל מעלת המצוות מעשיות כו' (שזהו עיקר הנקודה של אגה"ק זו).

ג) אמנם יתרון הארץ בכל הוא, והיינו, שהיתרון בארץ הוא ע"י בכל, שהו"ע ספירת היסוד, שדוקא ע"י השפעת היסוד נעשה היתרון במלכות. וכמו בענין תורה ומצוות, שגדול תלמוד שמביא לידי מעשה, שהפי' בזה כפשוטו הוא, שכדי לידע מה שצריך לעשות ואיך צריך לעשות שהמעשה יהי' כדבעי, הרי זה ע"י לימוד התורה דוקא. ובפנימיות הענינים, הרי זה לפי שעל התורה כתיב³¹ הלא כה דברי וגו', שהו"ע ההמשכה מלמעלה, ומצוות ענינם העלאה מלמטה למעלה, והסדר בזה, שכדי שתוכל להיות ההעלאה מלמטה למעלה, צ"ל תחלה ההמשכה מלמעלה למטה, שזהו גם מה שלפני עבודת המטה באתעדל"ת צ"ל נתינת כח מלמעלה באופן של אתעדל"ע, שבכח זה תוכל להיות אח"כ האתעדל"ת³², וכענין לכה דודי (יציאת החתן) לקראת כלה, שהו"ע ההארה מלמעלה כו' כדי שפני שבת נקבלה³³. וזהו יתרון הארץ בכל היא, שצ"ל תחילה המשכה מבחי' היסוד, אבל ע"י נעשה יתרון במלכות (ארץ) גם לגבי היסוד.

אך בכדי שתהיי' הנתינת כח מלמעלה שע"י תוכל להיות עבודת התחתון, צריך העליון לצמצם ולהשפיל את עצמו לירד למטה כו', שזהו גם מ"ש³⁴ ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו, תרגלתי מלשון רגלים, שזהו"ע ההשפלה למטה עד בחי' רגלים כו', ועז"נ ואנכי תרגלתי, היינו, שהקב"ה צריך לצמצם את עצמו כו', וכמ"ש הרב המגיד בלקו"א ואו"ת בתחלתם המשל לאב שמצמצם א"ע בשביל הבן וכו', כדי שע"י תהיי' ההעלאה למעלה, שזהו"ע קחם על זרועותיו, ועד לאופן דשאו ידיכם קודש וברכו את הוי"ו³⁵.

(28) ראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ב (32) ראה לקו"ת שה"ש כד, א ואילך. ובכ"מ.
 (29) ברכות פ"א ה"ב. שבת פ"א ה"ב. (33) לקו"ת ברכה זו, א.
 (30) שבת י"א, א. (34) הושע י"א, ג.
 (31) ירמ' כג, כט. וראה ברכות כב, א. (35) תהלים קלד, ב.

ד) ועפ"ז יובן גם ענין שילוח המרגלים, שעז"נ ויתורו את ארץ כנען, ויתורו דייקא, מלשון יתרון, שזהו"ע יתרון האור מן החושך שנעשה ע"י הבירור דארץ כנען, שהיתה מהמקולקלים שבאומות, שלכן הוצרך הכתוב³⁶ להזהיר כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה וגו' וכמעשה ארץ כנען וגו' לא תעשו, כיון שהמצרים והכנענים היו המקולקלים שבאומות, אך עז"נ³⁷ כנען בידו מאזני מרמה, שכנען פירושו סוחר, שזהו כמו סוחר שיפזר ממון כדי להרויח, שזהו העילוי שנעשה ע"י בירור התחתון באופן של מרמה דקדושה כו', כמבואר בארוכה בדרושי פ' וישב בתו"א³⁸ ובתו"ח³⁹.

אמנם כדי שיוכל להיות בירור והעלאת התחתון, יש צורך בהמשכה מלמעלה. וזהו ששלח אותם משה לתור את הארץ, כי משה הוא בחי' מ"ה, שע"י יוכל להיות הבירור דב"ן כו'. וזהו שלח לך אנשים, פי', שלח אנשים שהם מבחי' ומדריגה שלך, מבחי' שם מ"ה, כדי שהם יוכלו לעלות ולהגבי' את ארץ כנען. וזהו גם מ"ש⁴⁰ כולם אנשים, שזהו ע"ד מ"ש⁴¹ מאת כל איש גו', שפירושו שכולו נקרא איש, וכמארז"ל⁴² שצדיקים נקראו אשכולות, איש שהכל בו. ומצד גודל מעלתם היו יכולים לתור את הארץ, לפעול היתרון שבארץ ע"י הבירור כו'.

אך בשביל זה הי' צורך בענין של השפלה לירד למטה כו'. אבל המרגלים לא היתה להם שפלות זו להשפיל את עצמם כו', וכמבואר בזה (בספרי קבלה)⁴³, שלא רצו לירד מעולם המחשבה או עכ"פ מעולם הדיבור לעולם המעשה כו', ובגלל זה רצו להשאר במדבר, ששם היו ניזונים מהמן, לחם מן השמים⁴⁴, עליו נאמר⁴⁵ לחם אבירים אכל איש, וכמו"כ היו להם מים מבארה של מרים, וענני כבוד שהיו מגהצים את בגדיהם שהיו גדלים עמהם⁴⁶ (נוסף לכך שלא בלו שלמותיכם מעליכם ונעלך (לבוש הרגל) לא בלתה מעל רגלך⁴⁷), וכך יוכלו לעבוד עבודתם ברוחניות, ולא יצטרכו לעסוק בענינים גשמיים כמו לאחרי הכניסה לארץ

(36) אחרי יח, ג ובפרש"י. (42) סוטה מז, סע"ב. וש"נ.
 (37) הושע יב, ח. (43) ראה עץ חיים שער לב (שער הארת המוחין) פ"א. לקו"ת פרשתנו לו, א. לח, ב-ג.
 (38) כו, ג ואילך. (44) בשלח טז, ד.
 (39) נו, א ואילך. (45) תהלים עח, כה. וראה יומא עה, ב.
 (40) פרשתנו יג, ג. וראה אוה"ת פרשתנו שם ע' תמח.
 (41) תרומה כה, ב. וראה אור תורה להרב המגיד סימן קא.
 (42) פרש"י עקב ח, ד.
 (43) תבוא כט, ד.
 (44) תבוא כט, ד.